

Afkristnede, hvem A. B.'s lønlige Haab gælder; hos disse findes der, eller kan der forudsættes at findes, den Savnets Drift, som leder til Omvendelse.

Det, at et Menneske er bleven afkristnet, er i sig selv ikke til Hinder for, at det samme Menneske atter kan blive kristent. Hvem der har kunnet „afkristnes“, kan forsaavidt ogsaa „paakristnes“, saameget mere som religiøse Bevægelser, ligesom saa mange andre Bevægelser, ofte kunne foregaa rhythmisk; den religiøse Anskuelse, der engang dukkede under, kan derfor godt have Chance for at dukke op i Sindet med Tiden. Det, der her imidlertid skal lægges Vægt paa, er dog ikke, om den Afkristnede *kan* paakristnes, men om det er *ønskeligt*, at den Afkristnede bliver Kristen paany, og atter, hvad der med dette Indlæg skal udsiges, er ingenlunde, at det under ingen Omstændigheder skulde være ønskeligt at vende tilbage til Kristendommen, men kun, at det *under én bestemt Betingelse ikke kan være ønskeligt, den nemlig, at de Afkristnedes Bortvenden fra Kristendommen i sin Tid var en alvorlig overvejet Handling.*

Det er sikkert — for nu definitivt at udskille de Afkristnede, hvem dette Indlæg ikke gælder — at en stor Del Afkristnede kun uegentlig kan siges at have vendt sig bort fra Kristendommen. De have kun vendt sig mod deres Omgivelser, og uden ret at undersøge Kristendommen, have de følt sig dragne af den Intelligens eller de Intelligenser, som forekom dem at være Tidens mest overlegne, have ladet sig lede til at se i den Retning, i hvilken Sandheden viste sig for disse, have overhovedet ladet sig give religiøse Anskuelser af det eller de fremragende Mennesker, der fortrinsvis forekom dem tillidvækkende, og som forstod at komme med de Beviser, for hvilke de var mest tilgængelige. Disse Mennesker, som paa denne Vis ere blevne afkristnede, som have vist sig udtrykkelig at foretrække et af andre sammenfattet Udtog af de store religiøse Spørgsmaal fremfor selv at udgranske dem *), og som engang have kunnet begejstres for Antikristendom, de besidder ogsaa Talent, Evnen til at begejstres paany for Kristendommen, ifald en af dens Talsmænd maatte kunne finde den Formular, der kunde slaa ned i dem som Lyn af Sandheden og gælde dem som Overbevisning. Ikke er der heller i vor civiliserede Del af Verden nedlagt

*) Hvortil de kunne have mange Grunde, men hovedsagelig dog den, at bevare deres Væsens Harmoni uskadt. Livets mange rige Værdier vilde snart sygne hen, hvis ren Spekulation blev Tyngdepunktet for alle.